

VIBORG
MUSIKSKOLE

1911-72

Kulturskolen Viborg 50 år

Fra beat-til jagthorn

Men Musikskolen er sandelig ikke kun for børn. F.eks. kan man spille i beat-grupper som synes det er sjovt at spille til en lille musikalsk festsang, også få undervisning.

Og jægere eller andre kan lære at blæse i jagthorn, ligesom violinspillere kan få en form for ekstrauddannelse i folkemusik. Spillemandsmusikken har jo fået et betydeligt opsving de seneste år.

Hverste til Håndværkerforeningen leverede deres bidrag til koncerterne (Foto: Arne Pile)

Glad sange dage i Viborg

Et næsten utroligt opspand af sang glæde Viborg som var i weekenden sættet i vor fest-til, som bed på alt i det gamle Viborg til klassiske og moderne musik. Næsten 900 sangere og musikere fra alle de forskellige Viborg kirker var med i festsalen på Sygehus Skov, hvor den ene koncert afløste den anden.
Sang dagene var arrangeret af Viborg Berber og Håndværkerforenings Sangforening, som på den måde ville fejre 125-års jubilæet. Det blev til en festlig musik-veekend, som oversteget selv arrangørernes forventninger.
Tilhørerne var også begejstret.

Det bliver mere og mere populært at kunne spille sin egen musik. Nu nærmer Viborg Musikskole sig de (Arkivfoto)

K U L
T U R
S K
V O L E N
I B O R G

...er der gang i sløjdet, Beat Glass, også englestenens, hvidt Brin Jøsen og Flemming Jørgensen, begge Viborg. De har gået tre år på musikskolen.

...er organist ved Vestervang kirke, Jørgen Biering, der varetager undervisningen i el-orgel-laboratoriet. Her ser man, at alt går rigtig til.

Her kan de musikalske viborgensere i alle aldre tumle sig efter noder

Kulturskolen Viborg 50 år

I foråret 1971 tog en kreds af borgere i Viborg Kommune initiativ til oprettelsen af Viborg Musikskole, der med Ib Rohde som leder blev en realitet i januar 1972. I mange år fandt undervisningen sted i lokaler på Sct. Jørgens Vej og rundt omkring på en række skoler, men i 2002 blev rammerne markant forbedret med opførelsen af Viborg Musikskole og Musiksal. Det vakte national opsigt, at Viborg Kommune investerede i en nybygning til formålet – og derfor blev Viborg udnævnt til Danmarks Musikskolekommune samme år.

Fra musikskole til kulturskole

Siden da er musikskolen kun blevet større. Sammenlægningen af kommuner i 2007 betød, at både Viborg Kommune og musikskole voksede betydeligt. Musikskolen havde igen vokseværk i 2013: Musikskolen blev til en kulturskole, og billedkunst, design og scenekunst blev en del af de mange tilbud. I 2016 udvidede skolen igen, da undervisningen i de nytilkomne fag flyttede ind på kaserneområdet.

I 2019 blev Viborg udnævnt til Kulturtalentkommune takket være en bevilling fra Kulturministeriet, og Kulturskolen Viborg kunne dermed oprette ArtGK. Samme år blev Kulturskolen også en del af det nationale udviklingsforsøg Tidlig Kulturstart på daginstitutionsområdet, som bringer musik, sang og bevægelse, billedkunst og drama ud til de helt små.

Grib Engagementet og Viborg Modellen

I 2021 blev Kulturskolen en del af det nationale projekt Grib Engagementet takket være en bevilling på 2,25 mio. kr. fra Slots- og Kulturstyrelsen/Kulturministeriet. Det har gjort det muligt at gennemføre mere end 80 kreative forløb på 15 skoler i Viborg og Skive Kommune. Vi har blandt andet startet en række musikklasser på skolerne i Viborg Kommune, og vi har investeret i 85 el-klaverer, 100 ukuleler, 20 guitarer, 20 violiner, 8 klarinetter og 8 tværfløjter, som bliver brugt af

skolebørnene.

Det helt centrale indsatsområde i de kommende år bliver realiseringen af Viborg Modellen, som skal give samtlige skolebørn i Viborg Kommune adgang til deltagelse i kreative forløb på deres skoler – takket være Kulturskolens medarbejdere. Den seneste finanslov for 2022 har helt ekstraordinært bevilget midler til denne indsats, ligesom Viborg Kommune har prioriteret dette tiltag ved det seneste budgetforlig.

Fejringen af de 50 år

De 50 år skal naturligvis fejres på behørig vis i løbet af 2022. Det vil ske ved 50 arrangementer og begivenheder, blandt andet en teaterforestilling, ferniseringer og udstillinger. Der vil blive afholdt åbent hus i Viborg og Bjerringbro samt store kor- og orkesterstævner i samarbejde med Prinsens Musikkorps og Danish Youth Jazz Orchestra. MidtVest Ungdomssymfoniorkester (MiVU) drager desuden på turné til Italien i juli måned. Endelig bliver 2022 året, hvor Kulturskolen genoptager undervisningen i skrivekunst og udvider med nye tilbud (bl.a. dans) – så der er nok at glæde sig til i jubilæumsåret.

En tur i arkiverne

Et 50-års jubilæum skal naturligvis både have et historisk tilbageblik med plads til refleksion og eftertanke – og samtidig pege fremad mod nye horisonter.

Vi er gået på jagt i skolens arkiver, og ved at dykke ned i brochurer og presseklip har vi forsøgt at give et historisk tilbageblik på de 50 år, der er gået. Vi håber, at du får glæde af at læse om musik- og kulturskolens historie og udvikling i Viborg Kommune.

Palle Friberg Kjeldgaard

Kulturskoleleder, Kulturskolen Viborg

Fagene på Kulturskolen Viborg

Mange af fagene på Viborg Musikskole i 1972 finder man også i dag – om end nogle af dem med en lidt anderledes profil. Den musikalske legestue for børn i 4-6 årsalderen og 1.-2. klasse var således på programmet helt fra begyndelsen. Legestuen blev imidlertid ikke præsenteret som en værdi i sig selv, men som "en forberedelse til den egentlige musikundervisning. Den moderne musikpædagogik understreger betydningen af, at man på et tidligt tidspunkt bringes i et aktivt forhold til musikkens grundelementer, således at disse er delvist indarbejdede, når børnene bliver store nok til at gå i gang med et instrument," som det lyder i musikskolens brochure. Orff-instrumenterne (trommer, xylofoner mm.), som var allestedsnærværende i folkeskolen, blev også brugt som en central del af undervisningen på musikskolen.

I det hele taget er der en klar hierarkisering af undervisningen. Målet er at få børnene over på det, som (slet skjult) bliver betragtet som de "rigtige" instrumenter, nemlig de traditionelle orkesterinstrumenter, sang og klaver.

En del af fagene er klassikere: Blokfløjte (igen understreges det, at instrumentet er "et udmærket forinstrument" for elever, der senere vil spille klaver eller et blæseinstrument), guitar, tværføjte, obo, klarinet, saxofon, trompet, kornet, basun, tuba og horn hos blæserne, violin, bratsch, cello og bas hos strygerne samt klaver, orgel, harmonika/

accordeon og sang. Hertil kommer musikteori.

Der undervises dog også i de i dag eksotiske instrumenter som mandolin, mandolaika, mandolinbanjo – og melodica.

Det understreges, at de tre strengeinstrumenter "ikke blot [er] overgangsinstrumenter for vordende strygere, idet der findes et stort folkeligt og lødigt repertoire for disse instrumenter." Enten slår 1970'erne igennem her – eller også havde man lige en underviser med denne interesse.

Decideret sælsomt er dog udbuddet af undervisning på melodica – og beskrivelsen af instrumentet er tankevækkende: "Oftentimes har forældre anskaffet en melodica til deres barn i tillid til, at dette ved selvstudium skulle kunne tilegne sig den nødvendige teknik og musikalske viden. Desværre går det ikke altid efter hensigten, og musikskolen har derfor oprettet hold for melodicaspillere." Det anes, at der ligger en del lidelse hos forældrene til melodicaspillende poter til grund for dette undervisningstilbud.

Slagtøjsundervisningen er utrolig detaljeret. Man kan blive undervist i ikke færre end 11 forskellige deldiscipliner, herunder "marchjanitschar", traditionel jazz, moderne jazz ("med særlig undervisning i teknik, polyrytmik og fremme af swingfornemmelsen"), "afro-rytmer", dansemusik og beatmusik. Til sidstnævnte undervises man i tekniske øvelser med stortromme og high-hat.

VIBORG
MUSIKSKOLE

SÆSON 1971-72

Skolens bestyrelse

Det var dengang, en titel betød noget: Skolens bestyrelsesmedlemmer er behørigt angivet med "musikdirigent", "cand.phil", "landsretssagfører", "overlærer" og "overassistent". Skolens leder Ib Rohde angives som "tidl. Koncertmester i Wiens Kammeropera og Philharmonia Hungarica" i brochuren.

Og ja, det var samfundets bedre borgere, der stod bag initiativet.

Kulturskolen Viborg - tidslinje

Viborg Musikskole oprettes, og mulighederne er mange: Der undervises på guitar, klaver, orgel, harmonika/accordeon, sang, tværfløjte, obo, klarinet, saxofon, trompet, kornet, basun, tuba, horn, violin, bratsch, cello og bas samt musikteori. På skemaet finder man også de i dag temmelig eksotiske instrumenter som mandolin, mandolaika, mandolinbanjo – og melodica.

For begyndere er forudsætningerne blot god vilje og flid. Instrumenter, evt. lilletrømme, købes først af eleven, når læreren har konstateret, om eleven har evner for denne form for musikalsk udfoldelse.

Der undervises i enetimer.

Eleven kan vælge mellem følgende kategorier:

1. Begyndere: grundlæggende øvelser, suppleret med alm. rytmisk teori.
2. Marchjanitschar: øvelse i march og elementært trommespil.
3. Hornorkester: undervisning i blæspil for lilletrømme, stortrømme og cymbal.

Året efter er der blevet tyndet gevaldigt ud i slagtojsundervisningen; nu undervises der blot begyndere, "marchjanitschar" og hornorkester. Den beat- og jazzspillende ungdom fik åbenbart deres inspiration andetsteds fra end på musikskolen.

Sang og Musik er FDF/FPF's store årlige koncert, der tiltrækker op mod 2000 tilskuere. Koncerten holdt 25-års jubilæumskoncert i 1997.

1979-80

Etablerede beat-grupper

Etablerede beat-grupper kan undervises på et nærmere aftalt timetal. Undervisningen kan finde sted på gruppens normale øvested eller på Musikskolen. Tilmelding sker samlet for gruppen som ikke behøver at modtage anden undervisning på skolen.

KURSUS FOR LANDSBYORGANISTER

Dette kursus henvender sig til fungerende organister og kommende organister som i forvejen har en vis indsigt i orgelspil-og litteratur. Der kræves ingen formelle uddannelsesmæssige forudsætninger for at deltage. Kurset omfatter bl.a. salmespil, forspil, modulation og i kunstpil vil der blive gennemgået egnet orgellitteratur til gudstjenestebrug under hensynstagen til elevernes forudsætninger.

I fattigfirserne var kultur blevet noget, man (dvs. politikere) ikke havde råd til. I musikskolebrochuren forord skriver formanden og skolelederen, at behovet for at sætte elever på venteliste skyldes de "almindelige økonomiske stramninger".

1980-81

1972

Melodica

Ofte har forældre ønsket at deres børn i stilid til, at dette ved selvtalens skulle kunne tilgive sig den nødvendige teknik og musikalske viden. Desværre går det ikke altid efter hensigten, og musikskolen har derfor oprettet hold for melodica-spillere.

Slagtøj

Der undervises i alt vedt. slagtojs for begyndere og forudansigende blot god vilje og flid.

Instrumenter, evt. lilletrømme, købes først af eleven, når læreren har konstateret, om eleven har evner for denne form for musikalsk udfoldelse.

Der undervises i enetimer.

Eleven kan vælge mellem følgende kategorier:

1. Begyndere: grundlæggende øvelser, suppleret med alm. rytmisk teori. Evt. rytmespil m. m.
2. Marchjanitschar: øvelse i march og elementært trommespil.
3. Traditionel jazz: enetimer eller i samlet m. orkester.
4. Moderne jazz: som 3. særlig undervisning i teknik, polyrytmi og formen af swinglarmmanden.
5. Afro-rytmer (dittansorikense): cha-cha-cha, beguine, samba, cala rumba, calypso, pambolito, bolero, latin, rumba, mambo m. fl. s.
6. Flamenco.
7. Big band: undervisning i teknik, blæspil, akkompagnement til rytmer og solo for trommer.
8. Hornorkester: undervisning i blæspil for lilletrømme, stortrømme, rynde, klokkespil, stempel m. m., evt. rytmeforløb.
9. Beatmusik: Tekniske øvelser, bl. a. brug af overtrømme og high-hat eller m. stortrømme, og undervisning i afro-rytmer, særlig mambo og samba.
10. Punkis undervisning.
11. Marimba, xylofon, vibrafon, klokkespil, tromp.

1972-73

1972

Succesen er større end økonomien: Der er risiko for venteliste på musikskolen, advares der om i musikskolebrochuren forord i 1979-80: Der var nemlig hele 750 elever året før.

Både el-orglet, el-guitaren og el-bassen er dukket op på faglisten. På sammenspilsfronten er der kommet gang i både kammerorkestret, spillemandsgruppen og beat-sammenspillet, ligesom der reklameres med, at "etablerede beat-grupper" også kan undervises. Måske er det de flygtede beat-trommeslagere fra anden sæson, der nu vender tilbage for at få lidt mere uddannelse. Det er dog næppe de samme musikere, som melder sig til "Kursus for landsbyorganister".

1980'erne

Jagthorn bliver en del af fagpakken – og det forbliver det i 20 år.

Jagthorn

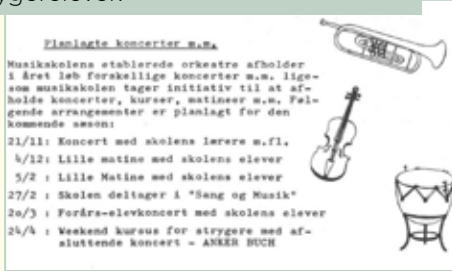
Undervisning for såvel begyndere som viderekomne begynder i midten af september.

Tilmelding til Leo Madsen, tlf. 86 65 13 85.

Program kan rekvireres på Musikskolens kontor, tlf. 86 62 32 96, hverdage kl. 9-12 & 16-18.

Kulturskolen Viborg - tidslinje

Fagotten dukker op på listen over instrumenter, der undervises i. Anker Buch begynder at undervise de videregående strygerelever.

1982-83

Cello er et af de nye instrumenter, og sang bliver (igen) udbudt som fag. Musikskolen udvider desuden sin målgruppe, idet der bliver udbudt et kursus i klaver og el-orgel for voksne "i henhold til fritidsloven".

1984-85

El-orglet er stadig hot, og i musikskolen beskrives undervisningen således: "Undervisningen foregår i skolens tip-top moderne el-orgel laboratorium på hold med 5-6 elever eller på hold med 3-4 elever."

1985-86

Sæsonens store store nyhed er, at musikskolen nu også tilbyder "Videregående musikuddannelse – overbygningskurser," en forgænger for nutidens Musikalsk Grundkursus (MGK). Susanne Klausen (nuværende lærer på Kulturskolen Viborg) bliver optaget på den første årgang og bliver færdig i 1988.

1986-87

1988

Det Jyske Ensemble stiftes i et samarbejde mellem en række kommuner – herunder Viborg Kommune. Musikerne er i en lang årrække tilknyttet Viborg Musikskole som undervisere.

Kulturskolen Viborg - tidslinje

1989

FDF/FPF trives stadig, og den årlige "Sang og Musik"-koncert er en begivenhed i byen.

En ny musikskolelov vedtager statsstøtte til musikskolerne – et meget velkomment tiltag i Viborg Kommune, hvor undervisningsgebyret var højt.

1991

1991-92

1991-92 er musikskolens hidtil mest aktive sæson – og det høje aktivitetsniveau fortsætter op gennem 90'erne: Kultur er blevet til et plus, der skal støttes politisk, både med støttekroner og med bygninger.

Den musikalske legestue er nu for børn helt ned til 2-3 år og op til 8-9 år, og der oprettes et hold for børn og forældre. Børnetilbuddene markedsføres ikke længere som et redskab til noget andet, men som et tilbud, der har værdi i sig selv for børn såvel som forældre. Også sammenspilmulighederne er øgede, og det er tydeligt, at man gerne vil have børnene hurtigt i gang med sammenspillet. Musikskolens salonorkester ser også dagens lys for første gang.

Populariteten giver imidlertid også udfordringer: Der er snævre kår på musikskolen – helt bogstaveligt: Musikskolen har i 1995 hele 1250 elever, der "sidder og øver oven i hinanden" – og får 1000 kr. mindre i tilskud end i Skive og Herning pr. elev. Viborg Amts Symfoniorkester oprettes med Det Jyske Ensemble som grundstamme.

1995

Babymusikken gør også sit indtog i 1995.

1995-96

Musikskolen er nu oppe på næsten 1300 elever.

Kulturskolen Viborg - tidslinje

1997

Viborg Musikskole kan fejre sit 25-års jubilæum. Borgmester Johannes Steensgaard, formand for byrådets kulturudvalg, holder jubilæumstalen og understreger, at Viborg Musikskole "markerer sig i dag som en af de vigtigste kulturinstitutioner i Viborg Kommune". Han fortsætter: "Skolens indsats har haft stor betydning for vores lokale musikliv, og de mange musikalske aktiviteter og den store musikinteresse blandt borgerne i Viborg – ikke mindst blandt kommunens børn og unge – har for en meget stor del deres rod i musikskolens arbejde gennem de forløbne 25 år."

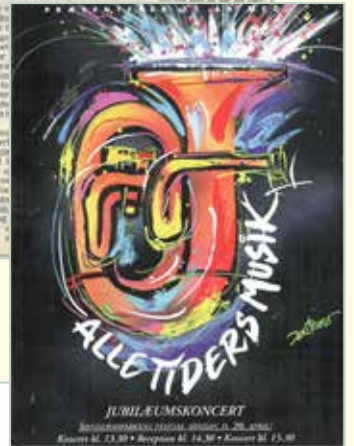
Et farvel til en gammel favorit: 1998-99 bliver sidste sæson med elorgel-undervisning. Fra nu af spiller eleverne keyboard. Overbygningsuddannelsen er desuden nu blevet til en fuldbyrdet MGK-uddannelse. I Musikskolenyt – musikskolens elevblad – kan man læse en artikel om EDB i musikundervisningen. Og så fortæller man, at Gærstrejken kom i vejen for den ellers planlagte tidligere tilmelding sidste år, men nu forsøges der igen.

Musiklivets grå eminence fylder 25 år

Jubilæum: Viborg Musikskole har nu femten musiklærer igennem et helt årti

Al Løkke Skoleleder: Musikskolen har nu femten musiklærer igennem et helt årti. Det er en stor succes, og det er en god grund til at fejre det. Musikskolen har været en vigtig del af skolens kultur og har haft stor betydning for eleverne. Det er en glæde at se, hvordan musikskolen har udviklet sig og hvordan eleverne har fået glæde af at spille musik. Musikskolen har også haft stor betydning for skolens samarbejde med kommunen og for skolens kultur og fritidsaktiviteter. Musikskolen har også haft stor betydning for skolens samarbejde med de lokale musikere og for skolens kultur og fritidsaktiviteter. Musikskolen har også haft stor betydning for skolens samarbejde med de lokale musikere og for skolens kultur og fritidsaktiviteter.

Brønden: Musikskolen har været en vigtig del af skolens kultur og har haft stor betydning for eleverne. Det er en glæde at se, hvordan musikskolen har udviklet sig og hvordan eleverne har fået glæde af at spille musik. Musikskolen har også haft stor betydning for skolens samarbejde med kommunen og for skolens kultur og fritidsaktiviteter. Musikskolen har også haft stor betydning for skolens samarbejde med de lokale musikere og for skolens kultur og fritidsaktiviteter.

1998-99

EDB i Musikskolen

Så far vi nemlig modtaget støtte og venner af Børns og Unges Råd (BUR) der udøver stadig at være et glimrende og hurtigt medlemsforeningsprogram, er blevet udtrykt med en kompromis! - dvs den kan selv komponere melodier ud fra en enkelt stave i den kan endog selv rangere kompositionen.

Indskidder har et flak mere - kastet på computeren - installere i klasse med computeren, så nu er det muligt at overspille fra computer til kastet på.

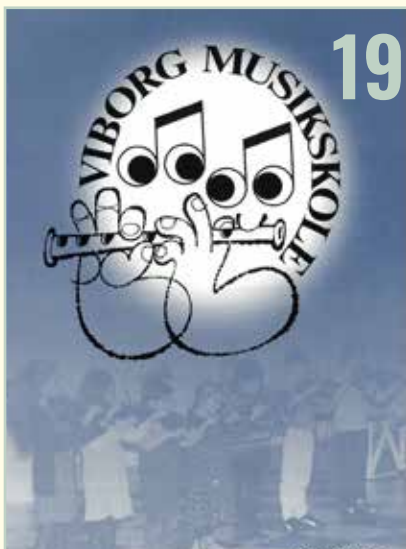
Vores første elevforeningsprogram Logo Audio Gold inkluderer desuden støtte på og, da rapporten har væsentlige med et fremtidigt og rigtig der gælder i vores computer, men jeg nøjagtig med et vi er klar til med det efter på.

Class H Hansen

Nu er der for første gang kommet et foto på forsiden af musikskolebrochuren: Neden under musikskolens logo står et bundt nuttede strygerbørn og spiller løs. Der er en del sort/hvide billeder af især sammenspilsholdene i brochuren; det er tydeligt, at musikken markedsføres som en god oplevelse. Forskellen på den dannende tilgang til musikken 25 år tidligere er tydelig.

Musikskolen går desuden ind i det nye årtusind med et nyt og muntert fløjtespillende logo.

1999-2000

Igen er der billeder i brochuren, mange af dem i sammenspilssituationer og flere af dem med elever, der synger i mikrofon. Vi er med andre ord kommet lang vej fra 70'ernes mandolaika-undervisning. Førskole- og småbørnsundervisningen har fået sin helt egen brochure – børnene er nu noget i deres egen ret og ikke blot vordende instrumentalister.

2000-2001

GUITARORKESTER

ROCKGRUPPER

BLÆSERSAMMENSPIL

Kulturskolen Viborg - tidslinje

2002

Endelig bærer årtiers forberedelse frugt: Musikskolen kan flytte ind i den nye bygning i Gravene, hvor Kulturskolen også holder til i dag.

Viborg bliver samme år udnævnt til Årets musikskolekommune.

Musikskolen er nu repræsenteret i Viborg, på fem skoler i Bjerringbro, tre skoler i den tidligere Møldrup Kommune samt i Frederiks, Karup, Ørum, Hammershøj, Stoholm, Vridsted og Løgstrup - og tæller 1900 elever i alt.

2008

Balder laver ballade hele 16 gange
 Billetsalget til musicalen »Valhalla - balladen om Balder« lover godt

16 gange
 Billetsalget til musicalen »Valhalla - balladen om Balder« lover godt

M. Jørgen Thorsgaard
 af Viborg

16 gange
 Billetsalget til musicalen »Valhalla - balladen om Balder« lover godt

Viborg FDF's orkestre har 100-års jubilæum.

Det store orkester er

Jubilæum. FDF-orkestrene i Viborg fejrede i går deres 100 års jubilæum. Hverværende og tidligere medlemmer gav koncert.

100 år
 Billetsalget til musicalen »Valhalla - balladen om Balder« lover godt

Viborg Bladet

Viborgs nye musikhus indvies på lørdag

Viborgs nye musikhus indvies på lørdag

13. februar - side 10
Onsdag 13. februar 2008

af Børge Bruggaard
 Billetsalget til musicalen »Valhalla - balladen om Balder« lover godt

2007-08

Det Jyske Ensemble flytter til Viborg efter tidligere at have haft sit faste øvested i Skive.

2009

Den nyskrevne musical En Skærsommernats Drøm af Sigurd Barrett opføres af unge i et samarbejde mellem Viborg Ungdomsskole, Viborg Musikskole og Musik & Teater for at fejre Viborg Teaters 100-års jubilæum. Musicalen er den tredje i rækken – efter opførelser af Rent og Tommy – og bliver efterfulgt af Valhalla – balladen om Balder, Our House og Legally Blonde.

2012

helt vildt superfedt

100 år
 Billetsalget til musicalen »Valhalla - balladen om Balder« lover godt

Kulturskolen Viborg - tidslinje

2013

Kulturelt LæringsCenter (KLC) oprettes og formidler undervisning fra kommunens kulturinstitutioner, heriblandt Kulturskolen Viborg, direkte i skolerne.

Viborg Musikskole bliver en del af Kulturskolen Viborg sammen med dramaskolen, billedskolen, forfatterskolen samt tekstil- og designskolen.

2014

2015

Kulturskolen indvier lokaler til scenekunst samt billedkunst & design på Viborgs gamle kaserne på hhv. Ammunitionsvej 4 og Regimentsvej 5.

En æra er forbi: John Leth, FDF-orkestrenes og Kulturskolens mangeårige dirigent og drivkraft, dirigerer Viborg Concert Band for sidste gang, før Trine Jensen-Gadegaard tager over.

2016

Viborg udpeget som national kultur talentkommune

Kulturskolen opretter talentforløbet ArtGK, og Viborg bliver samtidig udpeget som national Kultur talentkommune.

2019

Projektet Tidlig Kulturstart i daginstitutioner giver børn i fem børnehuse mulighed for at opleve musik & bevægelse, billedkunst & håndværk samt fortælling & teater ude i institutionerne. Projektet er et samarbejdsprojekt mellem Kulturskolen Viborg, Viborg Kommune, daginstitutionerne, Viborg Bibliotekerne og Kulturelt LæringsCenter.

2019-21

Kulturskolen Viborg er projektleder på Kulturspor, som bliver til med midler fra Kulturministeriets pulje Grib Engagementet og i et samarbejde mellem Viborg og Skive Kommune. Her får elever i 15 folkeskoler undervisning i musik, tegning og billedkunst i et samarbejde mellem kunstnere og folkeskolelærere.

2021

